

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1065/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Кљајевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану К 138/17 од 17.11.2020. године, која је исправљена решењем истог суда К 138/17 од 17.03.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 364/21 од 27.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Кљајевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану К 138/17 од 17.11.2020. године, која је исправљена решењем истог суда К 138/17 од 17.03.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 364/21 од 27.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану К 138/17 од 17.11.2020. године, која је исправљена решењем истог суда К 138/17 од 17.03.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. у вези члана 61. Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, која ће се извршити без примене електронског надзора, тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује у селу ..., општина ..., осим у случајевима предвиђеним чланом 24. Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да окривљени остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора, све од момента лишења слободе, а по правноснажности пресуде.

Поред тога окривљени је осуђен и на новчану казну у износу од 500.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде и истовремено

је одређено да уколико новчану казну не плати у наведеном року, суд ће исту заменити казном затвора тако што ће му за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени АА обавезан је да плати на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, у року од 30 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 364/21 од 27.05.2021. године усвојена је жалба ОЈТ у Владичином Хану и преиначена првостепена пресуда, само у делу одлуке о казни, па је окривљени, због кривичног дела за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 2 (два) месеца и новчану казну у износу од 1.000.000,00 (милион) динара, коју је дужан да плати у року од 60 дана и одређено је да уколико окривљени новчану казну не плати у наведеном року, суд ће исту заменити казном затвора тако што ће му за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док је жалба браниоца окривљеног АА, одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Марко Кљајевић због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП и повреде члана 451. став 1. и 3. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе због предметног кривичног дела или да другостепену пресуду преиначи тако што ће окривљеном због кривичног дела које је предмет оптужбе, изрећи условну осуду или да у целини потврди првостепену пресуду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) навођењем да у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела за које је оглашен кривим и осуђен јер се ради о прекршају у смислу члана 208а Закона о планирању и изградњи. Према наводима браниоца у конкретном случају ради се о субјективном и објективном идентитету између радњи кажњивог прекршаја у продуженом трајању са радњом кривичног дела из члана 219а став 3. у вези става 2. у вези члана 61. Кривичног законика, због чега је суд требало да примени повољнији закон по окривљеног и истог ослободи од оптужбе за кривично дело за које је оптужен.

Супротно изнетим наводима, Врховни касациони суд налази да правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, док је ставом 3. истог члана прописано кажњавање лица из става 1. и 2. овог члана које настави започету градњу када је издато решење о обустави радова.

Из чињеничног описа кривичног дела описаног у изреци првостепене пресуде под А), Б), В) и Г), за које је окривљени АА оглашен кривим произилазе сва законска обележја продуженог кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. у вези члана 61. Кривичног законика, како објективна обележја која се односе на радње окривљеног - на месту ближе означеном у изреци пресуде под А) и Г) у периоду од 07.09.2016. године до 17.07.2017. године и у периоду од 15.05.2018. године до 17.09.2018. године, као инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе и као извођач радова наставио започету изградњу и након издатог решења о обустави радова, а у периоду од 24.11.2016. године до 08.12.2016. године и у периоду од 18.07.2017. године до 20.09.2017. године као инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе и као извођач радова бесправно изводио грађевинске радове, на месту означеном у изреци пресуде под Б) и В), због чега су донета решења Републичког грађевинског инспектора којима му је наређено да обустави даље радове у року од 7 дана од пријема решења и уклони исте јер су радови извођени без претходно прибављене грађевинске дозволе, а све на начин описан у изреци правноснажне пресуде, тако и субјективна обележја кривичног дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свести и воље) окривљеног за извршење дела, који укључује и свест о забрањености дела.

Из наведених разлога неосновано се поднетим захтевом браниоца окривљеног истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Правноснажним пресудама није учињена ни повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на коју се захтевом браниоца, неосновано указује.

Наводе који се тичу погрешне примене закона у конкретном случају, садржане у захтеву за заштиту законитости, одбрана окривљеног, истицала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде је дао јасне и правилне разлоге (страна 3. последњи став и страна 4. први став другостепене пресуде), које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је у конкретном случају правилно применио кривични закон када је радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело из члана 219а став 3. у вези става 2. у вези члана 61. Кривичног законика.

Односом између прекршајног поступка окончаног правноснажним решењем о обустави и кривичног поступка према окривљеном, првостепени и другостепени суд су се бавили одлучујући о питању пресуђене ствари и детаљно образложили став да радње кривичног дела, иако делимично обухватају, у суштини далеко превазилазе обим радњи прекршаја, те да стога нема објективног идентитета између радњи прекршаја и кривичног дела. С друге стране, чињеница да су исте противправне радње предвиђене Законом о планирању и изградњи у члану 208а, као прекршај, као и члану 219а став 3. Кривичног

законика, сама по себи не значи обавезу суда да окривљеног ослободи од оптужбе, када у његовим радњама стоје сва обележја кривичног дела, као у конкретном случају. С тога, је неоснована тврдња браниоца да је правноснажним пресудама повређен закон, у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП, имајући у виду чињеницу да имкриминација прекршаја не искључује кривичну одговорност за кривично дело, те нема места примени блажег закона у смислу навода захтева.

Бранилац окривљеног, у захтеву за заштиту законитости наводи повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. Кривичног законика, истицањем да је другостепени суд ову повреду закона учинио на тај начин што је преиначио кривичну санкцију на штету окривљеног, узимајући околност која представља законско обележје кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим (грађење без грађевинске дозволе), као отежавајућу околност.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује, неоснованим.

Одредбом члана 54. став 3. КЗ, прописано је да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела, или ако постоје две или више оваквих околности, а само једна је довољна за постојање тежег, односно лакшег облика кривичног дела.

Према стању у списима, другостепени суд, приликом доношења одлуке о казни, као отежавајућу околност није ценио околност која представља законско обележје кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, и то грађење без грађевинске дозволе, већ је ценио околности из члана 54. Кривичног законика, а које су од утицаја на одмеравање казне. По оцени овога суда побиијаном другостепеном пресудом није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. КЗ, на коју се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

Осталим наводима захтева, бранилац окривљеног оспорава чињенична утврђења суда и полемише са изведеним доказима, износећи сопствене закључке у погледу тих доказа чиме указује на повреду члана 440. ЗКП. Поред тога бранилац у захтеву оспорава и разлоге нижестепених пресуда, чиме указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП па надаље истиче и повреде чланова 16. став 2. и 5. и 451. став 1. и 3. ЗКП. Како повреде наведених одредаба ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у разматрање истих није упуштао.

Како уз захтев, бранилац окривљеног АА није доставио одлуку Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни касациони суд није упуштао ни у оцену истакнутих повреда чланова 6. Европске конвенције о људским правима и члана 2. став 1. њеног Додатног протокола број 7.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгомир Милојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић